

זוהר היומי

זוהר שמות – דף כ"ד ע"ב

פרשת וארא

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (כ"ד ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

לְאֵשׁ, וְאַפִּיק תִּרִין כְּחַד, דְּאִיהוּ (יחזקאל א') עֵין נְחֻשֶׁת קָלִל. וְעֶפֶר דְּקֹאמְרָן, כַּד אִיהוּ בְּלַחְדוּי, בִּיבִישׁוּ וְקִרְירוּ דִּילֵיהּ, נָפִיק בְּרִזָּל, וְסִימְנָהּ, (קהלת י') אִם קָהָה הַבְּרִזָּל וְגו'.

תרגום לעברית

מִים נֶאֱחָזִים בְּעֶפֶר, וְקִרְירוֹת בְּלַחֲוֹת עוֹשֶׂה כֶּסֶף, כָּעֵת הָרִי עֶפֶר נֶאֱחָז בְּשָׁנֵי צִדְדִים, בְּזָהָב וּבְכֶסֶף, וְנִתֵּן בִּינֵיהֶם. רוּחַ אוֹחֲזָת אֶת הַמִּים, וְאוֹחֲזָת [תְּמִיחָהּ, בְּמָה שֶׁאֵמַר רוּחַ קָר וַיִּבֶשׁ, שֶׁאֵם כֵּן, רוּחַ וְעֶפֶר שׁוֹיִם בְּטַבְעֵם, אֲבָל יֵשׁ אוֹמְרִים כִּי רוּחַ חָם וְלַח, וְאִם כֵּן נוֹכַל לוֹמַר שֶׁאוֹחֵז הַרוּחַ לְשָׁנֵי צִדְדִים אֵשׁ חָם וַיִּבֶשׁ, וְרוּחַ חָם וְלַח. הַצַּד שֶׁהוּא חָם אוֹחֵז בְּאֵשׁ, וְהַצַּד שֶׁהוּא לַח אוֹחֵז בְּמִים, וּמִפְרִיד מַחֲלֶקֶת שֶׁל אֵשׁ וּמִים. עֶפֶר הוּא קָר וַיִּבֶשׁ, וּמִים קָרִים וְלַחִים, וְהַצַּד הַקָּר אוֹחֵז בְּעֶפֶר בְּצַד הַקָּר. נִמְצָא שֶׁעֶפֶר מִקְבֵּל עֲלָיו כָּלֵם, מִשּׁוּם כִּי אֲחוּז לְשָׁנֵי הַצִּדְדִים, שֶׁהִרִי אֵשׁ חָם וַיִּבֶשׁ, מִים קָר וְלַח. ע"כ] אֶת הָאֵשׁ, וּמוֹצִיָּאָה שְׁנֵי כְּאֶחָד, שֶׁהוּא עֵין נְחֻשֶׁת קָלִל. וְעֶפֶר שֶׁאֲמָרְנוּ, כִּשֶּׁהוּא לְבָדוּ בִּיבֶשׁ וְהַקָּר שָׁלוּ, יוֹצֵא בְּרִזָּל, וְסִימְנָהּ - (קהלת י') אִם קָהָה הַבְּרִזָּל וְגו'.

וְהָאֵי עֶפֶר, אֶתְאַחֵיד בְּכֻלָּהוּ, וְכֻלָּהוּ עֹבְדִין בֵּיהּ כְּגִוּוֹנָא דְלָהוֹן. תָּא חֲזִי, בְּלֹא עֶפֶר, לִית זָהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֶׁת, דְּהָא כָּל חַד וְחַד אוֹזִיף לְחִבְרִיהּ מִדִּילִיהּ, לְאַתְקַשְׁרָא דָּא בְּדָא. וְאַתְאַחֵיד עֶפֶר בְּכֻלָּהוּ, בְּגִין דִּתְרִין סִטְרִין אֲחִידִין לִיהּ, אֲשָׁא וּמִיָּא. וְרוּחָא אֲתִקְרִיב בֵּיהּ, בְּגִין אֵלִין תְּרִין וְעֵבִיד בֵּיהּ עֲבִידָתָא.

תרגום לעברית

וְעֶפֶר זֶה נֶאֱחָז בְּכָלָם, וְכָלָם עוֹשִׂים בּוֹ כַּצּוּרָה שְׁלָהֶם. בֹּא רֵאָה, בְּלֹא עֶפֶר אֵין זָהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֶׁת, שֶׁהָרִי כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִלּוֹה לְחִבְרוֹ מִשְׁלֹו לְהִתְקַשֵּׁר זֶה בְּזֶה. וְהָעֶפֶר נֶאֱחָז בְּכָלָם, מִשּׁוּם שֶׁשְׁנֵי צִדִּים אוֹחֲזִים אוֹתוֹ, אֵשׁ וּמִיָּם. וְרוּחַ נִקְרָכֶת לוֹ בְּשִׁבְלֵי שְׁנֵי אֵלֶּה וְעוֹשֶׂה בּוֹ מַעֲשֶׂה.

טקסט הזוהר

אֲשַׁתְּכַח, דְּכַד אֶתְחַבֵּר עֶפְרָא בְּהִדְיָהּ, עֵבִיד וְאוֹלִיד עֶפְרָא אַחֲרָנִין, כְּגִוּוֹנָא דְלָהוֹן. כְּגִוּוֹנָא דְזָהָב, אוֹלִיד עֶפְרָא (רל' ו' ע'ב) סוֹסְפִיתָא יְרוּקָא, דְּאִיהוּ כְּגִוּוֹנָא דְדִּהְבָּא מִמָּשׁ. כְּגִוּוֹנָא דְכֶסֶף, אוֹלִיד עוֹפְרָת. כְּגִוּוֹנָא דְנַחֲשֶׁת עֵילָאָה, אוֹלִיד קְסִיטְרָא דְאִיהוּ נַחֲשֶׁת זוּטָא. כְּגִוּוֹנָא דְבְּרִזָּל, אוֹלִיד בְּרִזָּל, וְסִימְנָהּ (משלי כ"ז) בְּרִזָּל בְּבְרִזָּל יָחַד.

תרגום לעברית

נִמְצָא שֶׁכְּשֶׁמִּתְחַבֵּר עֶפֶר עִמָּם, עוֹשֶׂה וּמוֹלִיד עֲפָרוֹת אַחֲרֵים כְּמוֹ שְׁלָהֶם, כְּמוֹ שֶׁזָהָב מוֹלִיד עֶפֶר פְּסֻלָּת יְרֻקָּה, שֶׁהִיא כְּמוֹ זָהָב מִמָּשׁ. כְּמוֹ שֶׁכֶּסֶף שֶׁמוֹלִיד עֲפָרָת, וְכְמוֹ שֶׁנַּחֲשֶׁת הָעֲלִיוֹנָה מוֹלִידָה בְּדִיל שֶׁהוּא נַחֲשֶׁת קִטְנָה. כְּמוֹ שֶׁבְּרִזָּל מוֹלִיד בְּרִזָּל, וְסִימְנָהּ - (משליכו) בְּרִזָּל בְּבְרִזָּל יָחַד.

תא חזי, אש רוח מים ועפר, כלהו אחידן דא בדא, ואתקשרן דא בדא. ולא הוי בהו פרודא. ועפר דא, כד איהו מוליד לבתר, לא מתקשרן דא בדא באינון עלאי, כמה דאת אמר, (בראשית ב') ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, באלין הוי פרודא.

תרגום לעברית

בא ראה, אש רוח מים ועפר, כלם אחוזים זה בזה וקשורים זה בזה, ואין בהם פרוד. והעפר הזה, כשהוא מוליד אחר כה, לא מתקשרים זה בזה כאותם עליונים, כמו שנאמר (בראשית ב') ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, באלה היה פרוד.

טקסט הזוהר

בגין דהא עפר, כד איהו מוליד בחילא דתלת עלאי, אפיק ארבעה נהרין, דתמן משתכחי אבני יקר, ובאתר חד אינון, דכתיב שם הבדלח ואבן השהם. ואלין אבני יקר אינון תריסר, ואינון לארבע סטרי עלמא, לקביל תריסר שבטין, דכתיב, (שמות כ"ח) והאבנים תהיין על שמות בני ישראל שתים עשרה על שמותם. ואלין תריסר בקר, דאינון תחות ימא.

תרגום לעברית

משום שהרי העפר, כשהוא מוליד בכח של שלשת העליונים, מוציא ארבעה נהרות ששם נמצאות אבנים יקרות, והם במקום אחד, שכתוב שם הבדלח ואבן השהם. ואותן אבנים יקרות הן שתים עשרה, והן לארבעה צדדי העולם כנגד שנים עשר שבטים, שכתוב (שמות כח) והאבנים תהיין על שמות בני ישראל שתים עשרה על שמותם. ושנים עשר הבקר הללו שהם תחת הים.

תא חזי, כל ארבעה סטריין עלאין דקאמרון, אף על גב דמתקשרין דא בדא, ואינון קיומא דלעילא ותתא, קיומא דעלמא יתיר רוח, בגין דכלא קיימא בגיניה, ונפש לא קיימא אלא ברוחא, דאי גרע רוחא אפילו רגעא חדא, נפש לא יכולת לאתקיימא, ורזא דא כתיב, (משלי י"ט) גם בלא דעת נפש לא טוב. נפש בלא רוחא לאו איהו טוב, ולא יכולת לאתקיימא.

תרגום לעברית

בא ראה, כל ארבעת הצדדים העליונים שאמרנו, אף על גב שנקשרים זה בזה, והם הקיום שלמעלה ומטה, קיום של העולם יותר הוא הרוח, משום שהכל עומד בגללו, ונפש לא עומדת אלא ברוח, שאם נגרעת הרוח אפילו רגע אחד, אין הנפש יכולה להתקיים, וסוד זה כתוב (משלי יט) גם בלא דעת נפש לא טוב. נפש בלי רוח אינה טוב, ולא יכולה להתקיים.

טקסט הזוהר

ותא חזי, אינון תריסר דקאמרון, דאינון תריסר אבנין, אינון תריסר בקר, דתחות ימא. בגין כה, נטלו אינון תריסר נשיאים, (במדבר ז') כל הבקר לעלה שנים עשר פרים וגו'. וכלא רזא עלאה הוא, ומאן דישיגח במלין אלין, ישיגח ברזא דחכמתא עלאה, דעקר דכלא ביה.

תרגום לעברית

ובא ראה, אותם שנים עשר שאמרנו, שהם שתים עשרה אבנים, הם שנים עשר בקר שתחת הים. משום כה נטלו אותם שנים עשר נשיאים (במדבר ז') כל הבקר לעלה שנים עשר פרים וגו'. והכל הוא סוד עליון, ומי שישגיח בדברים הללו, ישיגח בסוד החכמה העליונה, שהעקר של הכל בה.

אמר ר' שמעון, הא דאמר ר' חזקיה, דכד ברא קודשא בריך הוא לאדם, מעפרא דמקדשא דלתתא אתברי, מעפרא דמקדשא דלעילא אתייהיב ביה נשמתא. כמה דכד אתברי מעפרא דלתתא, אתחברו ביה תלת סטרא יסודי עלמא. הכי נמי כד אתברי מעפרא דלעילא, אתחברו ביה תלת סטרי יסודי עלמא, ואשתלים אדם. והיינו דכתיב, (תהלים ל"ב) אשרי אדם לא יחשב יי' לו עון ואין ברוחו רמיה. אימתי לא יחשב יי' לו עון, בזמן דאין ברוחו רמיה.

תרגום לעברית

אמר רבי שמעון, מה שאמר רבי חזקיה, שכשבברא הקדוש ברוך הוא את האדם, מעפר המקדש שלמטה נברא, ומעפר המקדש שלמעלה נתנה בו נשמה, וכמו שכשבברא מהעפר שלמטה התחברו בו שלשה צדדים יסודות העולם, כך גם כשבברא מן העפר שלמעלה התחברו בו שלשה יסודות של העולם והשתלים האדם, והיינו שכתוב (תהלים לב) אשרי אדם לא יחשב ה' לו עון ואין ברוחו רמיה. אימתי לא יחשב ה' לו עון? בזמן שאין ברוחו רמיה.

טקסט הזוהר

תא חזי, משה אשתלים יתיר מאבקהו, בגין דמליל עמיה קודשא בריך הוא, מדרגא עלאה יתיר מכלהו, ומשה פנימאה דבי מלכא עלאה הוה, ועל דא כתיב, וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב וגו', והא אוקימנא מלי. (שמות ו') לכן אמר לבני ישראל אני יי' והוצאתי אתכם. רבי יהודה אמר, האי קרא אפכא הוא, דכתיב והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים בקדמיתא, ולבתר והצלתי אתכם מעבודתם, ולבתר וגאלתי אתכם, הוה ליה למימר מעיקרא וגאלתי אתכם, ולבתר והוצאתי אתכם. אלא, עקרא דכלא בקדמיתא, דבעא קודשא בריך הוא לבשרא לון בשבחה דכלא בקדמיתא.

בא ראה, משה נתקן יותר מהאבות, משום שדבר עמו הקדוש ברוך הוא, מדרגה יותר עליונה מכלם, ומשה מפנים בית המלך העליון הזה, ועל זה כתוב וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב וגו', והרי בארנו את הדברים. לכן אמר לבני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם. רבי יהודה אמר, פסוק זה הוא הפוך, שכתוב והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים בראשונה, ואחר כך והצאתי אתכם מעבודתם, ואחר כך וגאלתי אתכם. היה לו לומר מתחלה וגאלתי אתכם, ואחר כך והוצאתי אתכם! אלא עקר של הכל בראשונה שרצה הקדוש ברוך הוא לבשר להם במבחר של הכל בראשונה.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (כ"ה ע"א) ♦

טקסט הזוהר

אמר רבי יוסי, והא שבחא דכלא, ולקחתי אתכם לי לעם והייתי

תרגום לעברית

אמר רבי יוסי, והרי המבחר שפכל ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים, ואמר אותו לבסוף? אמר לו, באותו זמן אין המבחר אלא היציאה, שחשבו שלא יצאו מעבדותם לעולמים, משום שהיו רואים שם שכל האסירים שהיו ביניהם, קושרים אותם בקשרי כשור, ולא יכולים לצאת מביניהם לעולמים. ולכן התבשרו במה שחביב עליהם מכל.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.